NTR REFERAT

NR 3/79

FÖRORD

Avsikten med NTR referat är att ge en översikt över de arbeten inom träskyddsområdet, som publicerats av nordiska författare. Referaten omfattar hela spektret från vetenskapliga arbeten till populärartiklar och föredrag.

NTR referat nr 3 omfattar huvudsakligen arbeten som publicerats under 1977 och 1978. Även en del tidigare har tagits med. Referaten gör ej anspråk på att vara fullständiga för den ifrågavarande perioden, men de viktigaste arbetena är medtagna.

Läsare som önskar kopior av refererade arbeten bör i första hand vända sig till utgivaren (författaren, förlag, tidskriftredaktion etc). Om detta inte leder till något resultat, kan Nordiska Träskyddsrådets sekretariat vara behjälplig.

Stockholm den 18 september 1979

Jöran Jermer

Nordiska Träskyddsrådets adress 1979-80:

Nordiska Träskyddsrådet
c/o Rötskyddsföreningen ry
Mannerheimvägen 40 D 87
SF-00100 Helsingfors
Finland

1972

Gemmel, C, 1972. Västtyska byggbestämmelser
Statens Institut för Byggnadsforskning, Informationsblad 8:72
35 s, svensk text

En beskrivning av principerna för samhällets övervakning av byggverksamheten i förbundsrepubliken Tyskland, tillkomst och adminstration av tekniska byggbestämmelser samt aktuella myndigheter och organisationer och deras verksamhet. Bestämmelser som gäller färdighus behandlas särskilt utförligt. Även bestämmelser avseende impregnerat trä behandlas.

Gustafsson, G, 1972. Vården av gamla byggnader - Skansens handbok
Stiftelsen Skansen
122 s, svensk text

I denna bok ges praktiska råd om hur man vårdar och bevarar exteriör och interiör. Speciellt behandlas flyttning av gamla byggnader. Boken är rikt illustrerad med instruktiva teckningar.

Hidemark, O, Månsson, G, 1972. Gamla trähus - Erfarenheter från några ombyggnadsarbeten
Nordiska trästaden 19
66 s, svensk text

Skriften ger synpunkter kring problemet ombyggnad av gamla trähus som bygger på erfarenheter gjorda vid restaureringar i dels Sätra Brunn, Västmanland, och dels kvarteret Björnen, Jönköping. Erfarenheterna presenteras ur byggnadsteknisk och ombyggnadsteknisk synpunkt.

1973

Andersen, N E, Blach, K, Christensen, G, 1973. Fugt og kældre
Fugt 4. Statens Byggeforskningsinstitut
3 s, dansk text

Skriften ger exempel på och beskriver utförande av källare med hänsyn till fuktskydd. Den innehåller avsnitt om bl a in- och utvändig värmeisolering av betongkällarväggar, källarväggar av lättbetongblock, anslutning av källarvägg - källarbjälklag - yttervägg, utluftning. Detaljritningar över källarkonstruktioner redovisas.

Hidemark, O, Stavenow-Hidemark, E, Söderström, G, 1973. Så renoveras torp och gårdar
ICA-förlaget
168 s, svensk text

Boken berättar i text och bild om hur man vårdar och reparerar ett gammalt hus. De åtgärder som föreslås syftar till att så försiktigt som möjligt sätta huset i stånd. Boken vill förmedla kunskap om äldre byggnadstradition och gamla beprövade material och metoder.

1974

Sågverksintressenter, 1974. Anvisningar för doppningsanläggningar
5 s, svensk text

De flesta doppningsanläggningar har ett otillfredsställande miljöskydd. Detta kan förbättras vid äldre anläggningar och åtgärderna skall anmälas till och granskas av miljöskyddsmyndighet som också kan upplysa om möjlighet finns för att erhålla statsbidrag till ombyggnad. I skriften finns ritningar med konstruktionsbeskrivning för utförandet av de anläggningar, som skall omge själva doppningsanordningen med uppgift att förhindra okontrollerad avrinning av miljöfarlig vätska. Konstruktioner av doppningskar med tillhörande utrustning för virkets hantering berörs ej.

1975

Cederberg, C, Olson, D S, 1975. Råd i byggnadsvård
Dalarnas museum småskrift 4
36 s, svensk text

Häftet innehåller en rad praktiska råd om hur en gammal byggnad restaureras med omdöme och stil. Det innehåller även instruktiva skisser på lämpliga reparations- och förbättringsåtgärder.

Elmroth, A, 1975. Kryprumsgrundläggning
Rapport från Byggforskningen R 12:1975
170 s, 82 fig, 12 tab, svensk text, eng sammanfattning

Ingående analys av kryprumsgrundläggning med avseende på fuktbalans, uttorkning, ventilation, temperatur och konstruktioner.

Thunell, S, 1975. Vård av trähus
LTs förlag
175 s, svensk text

En handbok i vård och upprustning av gammal träbebyggelse. Systematisk genomgång av de äldre husens beståndsdelar. Redogörelse för traditioner, vanliga skador samt synpunkter på underhåll och ombyggnadsförslag. Detaljrikt illustrerad med ca 250 ritningar och teckningar.

1976

Holmqvist, R, 1976. Vägglös stolplada
Aktuellt från Lantbrukshögskolan 233, teknik 37
34 s, 23 fig, 13 tab, svensk text

En enkel, vägglös stolplada, byggd av impregnerade stolpar kan i många fall vara ett ekonomiskt fördelaktigt alternativ till den traditionella ladan vid lagring av balat hö. Schematiska anvisningar ges om stolpladans storlek och utformning. Konstruktionen kan väljas med hjälp av detaljerade tabeller över erforderliga virkesdimensioner. Byggnadsarbetet är detaljerat beskrivet i syfte att den som själv skall bygga sin lada skall finna tillräckliga anvisningar för byggandet.

Lindberg, B, Nilsson, E. 1976. Ytbehandling av trä. Del 1. Träunderlaget.
Nordiska Institutet för Färgforskning
26 s, 6 fig, 6 tab, svensk text, eng sammanfattning

Rapporten behandlar trä och aspekter på skydd av trä baserat på grundläggande kunskaper. Dessa baskunskaper är en förutsättning för formulering av färg för trä och för användning av trä på ett riktigt sätt.

Nordiska Träskyddsrådet, 1976. Vedtægter for godkendelse af imprægneringsmidler til brug i klasserne M, A og B. NTR dokument 1.2.1./76
Trærådets Træbeskyttelsesudvalg-TTU
10 s, dansk text

Dansk upplaga av NTR Dokument 1.2.1./76.

Nordiska Träskyddsrådet, 1976. Vedtægter for kontrol af imprægneret træ i klasserne M, A og B. NTR dokument 1.6.1./76
Trærådets Træbeskyttelsesudvalg-TTU
12 s, dansk text

Dansk upplaga av NTR Dokument 1.6.1./76.

Statens Naturvårdsverk, 1976. Anvisningar för ansökan om prövning enligt miljöskyddslagen
Statens Naturvårdverk publikationer 1976:3
90 s, svensk text

Statens vägverk, 1976. Anvisningar för pålningsarbeten. Särtryck ur verksamhetshandboken (Ao 110:11 Kap 5.2.0.01)
Statens vägverk
109 s, svensk text

Anvisningarna behandlar pålningsarbetenas utförande och avser dels att vara en handledning för arbetsplatsen, dels att klargöra de kvalitetskrav som Vägverket ställer.

1977

Ahlborg, U G, 1977. Metabolism of Chlorophenols; Studies on Dechlorination in Mammals
Statens Naturvårdsverk PM 895
134 s, 23 fig, 14 tab, engelsk text

Doktorsavhandling i vilken bl a diskuteras de klorfenolbaserade träskyddsmedlens inverkan på miljön.

Ahlström, Kerstin, Käärik, Aino, 1977. A study of airborne fungal spores with the aid of the FOA slit-sampler.
Grana 16
5 s, 3 fig, engelsk text

Med hjälp av en FOA-sporfälla har svampfloran i luften studerats i två år. Den vanligast förekommande sporen kom från *Cladosporium*. Genom tillsats av Benomyl till substratet var det möjligt att studera förekomsten av saprofytiska basidiomyceter.

Alakoskela, H, 1977. Vac-vac-tyhjökyllästysmenetelmä

Vac-vac impregneringsmetoden

Kyllästäje 2
3 s, 1 fig, finsk text

Presentation av Vac-vac-metoden.

Andersen, G H, Lindberg, B, 1977. Overfladebehandling af træ. Del 2. Lysets indvirkning
Nordiska Institutet för Färgforskning, rapport T 20-77 M
54 s, 27 fig, dansk text, eng sammanfattning

En instrumentell spektrofotometermetod för bestämning av UV-transmissionen genom transparenta lackfilmer har utarbetats. Metoden har använts för att studera den UV-absorberande effekten vid tillsats av UV-absorptionsmedel och traditionella pigment i klarlacker. Förändringar i lackfilmens mekaniska egenskaper (draghållfasthet, brottöjning) vid UV-ljusbestrålning har studerats. Slutligen har undersökts möjligheten av att förhindra gulningen av trä vid ytbehandling med klarlacker.

Andersson, Åke et al, 1977. Europas modernaste impregneringsanläggning hos Europas största fönsterfabrik
Färg och fernissa 4
7 s, svensk text, finsk sammanfattning

Presentation av en impregneringsanläggning för impregnering av fönstersnickerier.

Andersson, Å, 1977. Rötskydd av byggnadssnickerier
Färg och fernissa 3
3 s, svensk text, finsk sammanfattning

Beskrivning av Vac-vac-impregnering av byggnadssnickerier med impregneringsmedlet Vacground.

Anonym, 1977. A, B, M för tryckimpregnerat trä
Sågverken 3
3 s, 4 fig, 2 tab, svensk text

Presentation av en ny nordisk standard för impregenrat trä.

Anonym, 1977. Fukthalter i utomhusexponerade, målade provpaneler.
Nytt märkligt och intressant från färgforskningen. NIF informationsblad nr 13/77
2s, svensk text

För att få en uppfattning om färgskiktets betydelse för fuktinnehållet i träet har fukthalten bestämts för en provserie med träpaneler, ytbehandlade med olika färger. Resultaten, som redovisas i tabell, visar bl a att

-provpanelerna hade högre fuktkvot i nederdelen
-fuktkvoten var högst i provpanelernas mitt
-2-komp polyuretan hade störst förmåga att sänka fuktkvoten i träet

Anonym, 1977. Internationella kunskaper ger skandinaviskt träskydd
Träindustrin 7
2 s, svensk text

Presentation av Hickson Scandinavia AB's verksamhet.

Anonym, 1977. Ny process rötskyddar trä
Träindustrin 9
1 s, svensk text

Presentation av Rentogardprocessen för lågtrycksimpregnering.

Belin, L, 1977. Justerverkssjuka - information och åtgärdsförslag
Yrkesmedicinskt Centrum, Göteborg
8 s, svensk text

Medicinska aspekter på justerverkssjukan ges i denna artikel.

Belin, L, Wallentén, B, Wimander, K, 1977. Virkestorkarna är rena mögelodlingar. Allergi vid justering
Arbetsmiljö 10
2 s, svensk text

När virke torkas i virkestork växer möglet som i en odlingskammare. De arbetare som sedan skall justera virket har en utsatt ställning, och de drabbas ofta av mögelallergi - justerverkssjuka.

Bergman, Ö, 1977. Faktorer som påverkar lövvedens impregnerbarhet. En litteraturstudie
Svenska Träskyddsinstitutet, meddelande 126
57 s, 11 fig, 3 tab, svensk text, engelsk sammanfattning

Olika faktorer som påverkar impregnerbarheten hos lövved, t ex anatomi, virkets ursprung, virkets behandling före impregneringen, impregneringsprocessen, behandlas utförligt i rapporten.

Billgren, Gunilla, Grönlund, A, 1977. Träfönsters beständighet.
Rapport från Byggforskningen R 12:1977
45 s, 12 fig, svensk text

Rapport från en undersökning vars syfte varit att få en uppfattning om förekommande skadetyper på träfönster och därefter söka orsakerna till skadornas uppkomst.

Borsholt, E, 1977. Imprægneringsmidler af i morgen afprøves.
Træ og Industri 4 (4)
1 s, dansk text

Populær orientering om løbende feltforsøg med imprægnerede stave.

Borsholt, E, 1977. Nordisk Træbeskyttelsesmøde 1977.
Byggeorientering 3 (9)
2 s, dansk text
Även i Trælast-Tidende 70 (10), 5 s

Sammendrag af foredrag på 15. Nordiske Træbeskyttelsesmøde 1977.

Borsholt, E, 1977. Masser af nyheder fra forskning og praksis inden for træbeskyttelse.
Træ og Industri 4 (9)
2 s, dansk text

Sammandrag af foredrag på 15. Nordiske Træbeskyttelsesmøde 1977.

Boutelje, J, Henningsson, B, Lundström, H, 1977. Effekterna av vattenlagring av timmer. III. Inverkan på impregneringens effektivitet mot röta.
Svenska Träskyddsinstitutet, meddelande 127
16 s, 4 fig, 5 tab, svensk text, eng sammanfattning

Betydelsen av timrets vattenlagring för rötskyddsverkan har provats för två olika impregneringsmetoder: vakuum-tryckimpregnering med Celcure M och Royal-processen med KP Cuprinol. Som testmetoder vid rötningsförsöken har jordburks- och mullådemetoden använts.

Boutelje, J, Johansson, Solveig, Jonsson, Ulla, 1977. Effekterna av vattenlagring av timmer. II. Inverkan på stolpimpregnering.
Svenska Träskyddsinstitutets meddelande 125
31 s, 4 fig, 12 tab, svensk text, eng sammanfattning

I rapporten redogörs för hur våtlagring (=bevattning eller vattenlagring) inverkar på stolpimpregnering vad avser eliminering av impregneringsmissar, kreosotutsvettning och torkningsförhållanden. Impregneringarna har gjorts med kreosotolja, Boliden K33 och Tanalith CBC.

Elfgren, R, 1977. Nytt giftproblem i naturen: Tusentals ton arsenik binds varje år i stolpar.
Statsanställd 21-22
3 s, svensk text

Debattartikel rörande miljö- och hälsoriskerna vid impregnering och användning av impregnerat trä.

Elghorn, A, 1977. Nu drar gifterna in på justerverken.
Sia 23
1 s, svensk text

Justerverkssjukan och kemiska bekämpningsmedel för bekämpning av mögelsvampar i torkhus diskuteras.

Evans, F G, 1977. Trykkimpregnert kontra ikke-trykkimpregnert utvendig trepanel. En sammenlikning etter 6 års eksponering.
Norsk Treteknisk Institutt, intern rapport
13 s, 1 fig, 4 tab, norsk text.

Resultatredovisning från jämförande fältförsök med impregnerade och oimpregnerade träpaneler som ytbehandlats på olika sätt.

Frandsen, K, 1977. Dry-vac tørimprægnering.
Föredrag vid Nordiska Träskyddsmötet 1977
4 s, dansk text

Presentation av Dry-vac-processen för vakuumimpregnering.

Hansen, J, 1977. Woodgard - miljøvenlig beskyttelse af nysavet træ.
Föredrag vid Nordiska Träskyddsmötet 1977
7 s, dansk text, eng sammanfattning

Presentation av Woodgard blånadsskyddsmedel för nysågat virke.

Henningsson, B, 1977. Biologisk bakgrund till standardisering av impregnerat trä.
Träindustrin 7
3 s, svensk text

Artikeln redogör för hur man med hjälp av den nya träskyddsstandarden skall välja impregnerat trä med hänsyn till vilken biologisk angreppsrisk som föreligger.

Henningsson, B, 1977. Blånadsskydd utan klorfenoler.
Sågverken 8
4 s, 1 fig, 3 tab, svensk text

Redogörelse för provningsmetoder för blånadsskyddsmedel och presentation av nya preparat som ersätter de klorerade fenolerna.

Henningsson, B, 1977. Decay in Window Joinery in Sweden.
IRG/WP Document 390
5 s, engelsk text

Sammanfattande redogörelse för de undersökningar av rötskador i fönster som utförts i Sverige 1974-76.

Henningsson, B, 1977. Health and Safety Aspects of the Use of Wood Preservatives in Sweden.
IRG/WP Document 396
5 s, engelsk text

Sammanfattning av den svenska miljöskyddslagstiftningen med speciell hänsyn till träskyddsmedel samt en presentation av Produktkontrollnämndens verksamhet.

Huhtanen, M, 1977. Puunsoujaus Englannissa

Träskyddsindustrin i England

Kyllästäje 2
9 s, finsk text

Jensen, B, 1977. 10 års erfarenheter av klass B-impregnering.
Träindustrin 7
2 s, svensk text

Erfarenheterna från 10 års användning av Gori vac-impregnering i Danmark belyses i artikeln.

Jermer, J, 1977. Det nya byggnadsmaterialet - impregnerat trä.
Väg- och Vattenbyggaren 4
3 s, 5 fig, svensk text

Artikeln presenterar olika träskyddsmetoder och träskyddsmedel och ger också exempel på användningsområden för impregnerat trä med utgångspunkt från svensk standard SIS 056110, Impregnerat trä, klassindelning.

Jermer, J, 1977. Kvalitetskontroll av impregnerat trä.
Träindustrin 7
2 s, svensk text

Redogörelse för godkännandeproceduren för träskyddsmedel och för vilka kvalitetskrav som ställs på impregnerat virke och hur dessa kontrolleras.

Jermer, J, Kumlin, S, 1977. Ny svensk standard för impregnerat trä.
Byggnadstidningen 5, Träindustrin 2, Aktuellt från Träskyddsinstitutet 1
Svensk text

Information om ny svensk standard för impregnerat trä.

Johansson, S, 1977. Här forskas för trä.
Lantmannen 5
3 s, svensk text

Allmän information om träskydd, fältprovningar, impregneringsmetoder och en ny svensk standard för impregnerat trä.

Johanssson, Solveig, 1977. Fuktupptagning i impregnerat trä.
Svenska Träskyddsinstitutet, meddelande 129
Svenska Träforskningsinstitutet, meddelande serie A 483
10 s, 7 fig, svensk text, eng sammanfattning

För att undersöka hur rötskyddsimpregnerat virke absorberar vatten studerades K 33-impregnerad furusplints upptagning av luftfuktighet och dess tangentiella svällning vid förändring av klimatet från 75 till 85 % RH. Temperaturen var 20 °C vid båda relativa fuktigheterna. Även absorptionen av vätskeformigt vatten bestämdes.

Ingen signifikant skillnad i hastighet varmed vatten (luftfukt eller vätskeform) absorberades kunde iakttagas. Jämviktsfuktkvoten vid 75 % RH, 20 °C respektive 85 % RH, 20 °C befanns vara något högre för rötskyddsimpregnerat än för obehandlat virke.

Johansson, Solveig, 1977. Fuktavvisande behandling av trä.
Svenska Träforskningsinstitutet, meddelande serie A 467
Svensk text, eng sammanfattning

En fuktavvisande behandling fördröjer upptagningen av vatten och har därför en dimensionsstabiliserande effekt under en begränsad tid. Med tiden tränger dock vatten igenom spärrskiktet. Det underliggande virket absorberar då praktiskt taget samma mängd vatten som om det inte varit behandlat. Om virket exponeras för vatten under kortare perioder kan en fuktavvisande behandling ha god effekt.

Kallioinen, I, 1977. Dry-vac.
Kyllästäje 2
6 s, 1 fig, finsk text

Presentation av Dry-vac-processen för vakuumimpregnering.

Konsumentverket, 1977. Småhus - brister & tvister.
171 s, svensk text

Rapporten utgör en beskrivning och analys av Konsumentverkets försöksverksamhet med fastighetsreklamationer som genomfördes i Gävleborgs och Uppsala län 1975-1976. Rapporten konstaterar bl a att småhusköparens ställning gentemot säljarna är svag. Syftet har varit att får erfarenheter som underlag för landsomfattande verksamhet senare.

Kumlin, S, 1977. Behövs standardnormer för träskyddsklassificering?
Träindustrin 7
1 s, svensk text

Behandlingen av virke för byggnadsändamål ägnas numera allt större uppmärksamhet. Den nya träskyddsstandarden gör det betydligt enklare att välja rätt träskydd beroende på vad virket skall användas till. Konstruktivt och kemiskt träskydd som ett komplement till varandra diskuteras i artikeln.

Kytömäki, T, 1977. Gorivac tyhjökyllästysmenetelmä.

Gorivac impregneringsmetod

9 s, 1 fig, finsk text

Presentation av Gorivac vakuumimpregneringsmetod.

Käärik, Aino, 1977. Additions and corrections to "Recent names for some common decay fungi"
IRG/WP Document 167
4 s, engelsk text

Tillägg och rättelser till ett tidigare dokument (IRG/WP 143) om aktuella namn på vanliga rötsvampar.

Lantz, S, 1977. Kreosot att föredra framför arsenik i stolpar.
Arbetsmiljö 11
2 s, svensk text

Debattartikel i vilken "arsenikimpregnerade" stolpar jämförs med kreosotimpregnerade ur arbetsmiljösynpunkt.

Lindblom, C-A, 1977. Stiftelsen Svenskt Träskydd fyller 5 år.
Kyllästäjä 1
3 s, svensk text

Lindblom, C-A, 1977. Svenskt träskydd sparar miljoner.
Byggnadstidningen 6
1 s, svensk text

Information om Stiftelsen Svenskt Träskydd och dess verksamhet.

Lumholdt, H, 1977. Konstruktivt träskydd och vakuumimpregnering.
Träindustrin 4
1 s, svensk text

Debattartikel som diskuterar konstruktivt träskydd kontra impregnering.

Malmgren, Ulla, 1977. Du betalar för tryckimpregnerat virke men får ibland bara ytbehandlat - test avslöjar.
ICA-Kuriren 26-27
2 s, 5 fig, svensk text

Tidningen ICA-Kuriren gjorde under våren 1977 en kvalitetsundersökning av impregnerat trä och att kvaliteten inte alltid är så bra belyses i denna artikel.

Mansikkamäki, P, 1977. Sahatavaran sisnistymäsuoja-aineiden vertailevat kokeet.

Jämförelse av blånadsskyddsmedel för sågat virke i fältförsök

Puumies 22:4
3 s, finsk text

Artikeln beskriver fältförsök vid två sågverk med fem olika blånadsskyddsmedel, baserade antingen på organiska eller oorganiska aktiva ämnen. Referensmedlet var en kommersiell produkt baserad på natriumklorfenolater. Kostnadskalkyler för de olika behandlingarna jämförs på basis av prisuppgifter samt åtgången av skyddsmedel.

Mansikkamäki, P, Vihavainen, Tuija, 1977. Inverkan av nedfrysning och upptining av virket på urlakningen av saltimpregneringsmedel.
Valtion teknillinen tutkimuskeskus, Puutavaralaboratorio, Tiedonanto 16
18 s, svensk text

Vid undersökningen användes furusplintved och fyra impregneringsmedel av skilda typer. Efter impregneringen nedfrystes provbitarna och tinades upp tre gånger efter varandra varefter urlakningen utfördes enligt DIN 52176 med små modifikationer. Behandlingen syntes inte ha påverkat de aktiva ämnenas urlakningshastighet eller totala urlakning. Urlakningen från arsenik och bor var av samma storleksordning både från nedfryst virke och kontrollvirket. Koppar urlakades från nedfrysta provbitar litet mindre än från kontrollbitar, men skillnaden hade ingen betydelse statistiskt sett.

Mansikkamäki, P, Vihavainen, Tuija, 1977. Termiitit ja niiden torjunta puurakenteissa. Kirjallisuustutkimus.

Termiter och hur de bekämpas i träkonstruktioner. En litteraturstudie.

Valtion teknillinen tutkimuskeskus, Puutavaralaboratorio, Tiedonanto 19
26 s, finsk text

Termiternas utbredning, levnadsvillkor och skador som de förorsakar i träkonstruktioner på olika håll i världen beskrivs.

Nilsson, L-O, 1977. Fuktproblem vid betonggolv.
LTH, Avd för byggnadsmaterialära
188 s, svensk text

Skriften ger viktiga uppgifter för att lösa problemen med täta skikt i samband med betongkonstruktioner. De krav på underlagets fukttillstånd som olika ytskikt och övergolv ställer redovisas. Beräkningsmetoder och en tabell för bedömning av torktid för betongkonstruktioner redovisas. Råd vid utförande av golvkonstruktioner på mark ges.

Nilsson, L, 1977. Rötskador på ledningsstolpar.
ERA 11
3 s, 6 fig, svensk text

Rötsvampar går hårt fram i kraft- och telenätens trästolpar. Rötangreppen kan fördröjas genom olika impregneringsmetoder men inte stoppas. För att undvika personskador och driftsstörningar måste svårt angripna stolpar bytas ut i tid. Det förutsätter att alla stolpar i drift besiktigas med tillräckligt täta intervaller av välutbildad personal.

Nilsson, L, 1977. Jordbandsförstärkning av rötskadade stolpar.
ERA 11
2 s, 4 fig, svensk text

Information om ny metod för förstärkning av rötskadade stolpar i jordbandsdelen.

Nilsson, T, Henningsson, B, 1977. On the occurrence of *Phialophora species* in preservative treated wood in ground contact.
IRG/WP Document 163
9 s, 6 tab, 9 fig, engelsk text

Förekomsten av *Phialophora*-arter i impregnerade bok- och furustolpar i markkontakt har undersökts. De flesta arterna kan ge soft rot i virket. Inom två år hade hela tvärsnittet i markbandet hos bokstolparna och hela splintveden i markbandet hos furustolparna genomväxts. Den impregnerade bokveden var angripen av soft rot rakt igenom efter två år. Några angrepp i den impregnerade furusplintveden kunde inte iakttas ens efter 3 år trots närvaron av svampar.

Nordiska Träskyddsrådet, 1977. Nordiska Träskyddsrådet - ett samarbetsorgan för träskyddsforskningen i Norden.
3 s, svensk text

Presentation av Nordiska Träskyddsrådets verksamhet.

Nordiska Träskyddsrådet, 1977. Produktion av tryckimpregnerat virke i Finland, Norge och Sverige 1976.
3 s, 4 fig, 1 tab, svensk text

Producerad mängd tryckimpregnerat trä, uppdelad på olika sortiment, presenterad i tabellform. I figurer visas hur produktionen av dessa sortiment varierat under perioden 1960-76.

Nordiska Träskyddsrådet, 1977. Referat från Nordiska Träskyddsforskarmötet 1977
21 s, dansk, norsk och svensk text

Sammanfattning av diskussioner vid ett träskyddsforskarmöte i Sigtuna. Bl a redovisas en mängd förslag på tänkbara framtida forskningsprojekt inom träskyddsområdet.

Nordiska Träskyddsrådet, 1977. Träskyddsordlista.
NTR Information nr 7
14 s

Ordlistan upptar termer inom träskyddsområdet (svampangrepp, insektsangrepp, olika träskyddsbehandlingar m m) på danska, finska, norska och svenska och engelska.

Nordström, J, 1977. Kreosot på stolpen - en cancerrisk?
Kommunalarbetaren 11
2 s, svensk text

Artikel som belyser några arbetsmiljöproblem för linjemontörer, som arbetar med kreosotimpregnerade stolpar.

Norsk lov. Lov av 11. juni 1976 nr 79 om produktkontroll med endringer, sist ved lov av 3. juni 1977 nr 53.
Grøndahl & Søn
6 s, norsk text

Norsk produktkontrollag.

Norsk lov. Lov av den 4. februar 1977 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. med endringer og tillegg ved lov av 3. juni 1977.
Grøndahl & Søn
61 s, norsk text

Norsk lag om arbetarskydd och arbetsmiljö.

Nuutinen, E, 1977. Sahatavaran kyllästys.

Impregnering av sågat virke.

Sahamies 29
2 s, finsk text

Allmän information om sågverksimpregnering.

Ojala, O, 1977. Ajankohtaista ympäristönsoujelun hallinnosta.

Aktuellt om administrationen av miljöskyddsfrågor i Finland.

Kyllästäjä 1
15 s, finsk text

Omér, S, 1977. Uppgifter över impregnerade kvantiteter virke 1976.
Svenska Träskyddsinstitutet, meddelande 128
11 s, 3 fig, 7 tab, svensk text, eng sammanfattning

Under 1976 tryckimpregnerades i Sverige 446 935 m^3 virke, varav 96,2 % förbrukades inom landet och 3,8 % exporterades. De statliga verken SJ, Televerket och Vattenfall svarade för 17,6 % av totalkvantiteten, medan de privatägda svarade för 82,4 %.

Sliprar utgjorde 12,3 %, stolpar 19 %, sågat virke 68 % och stängselstolpar 0,7 % av totalkvantiteten.

Perttunen, O, 1977. Koetuloksia. Lahotuskokeiden tuloksia Tikkurilan ja Vaasan koekentillä 1966-1976.

Resultat av röttester vid Dickursby och Vasa försöksfält 1966-1976.

Valtion teknillinen tutkimuskeskus, Puutavaralaboratorio, Tiedonanto 20
22 s, finsk text

Resultatredovisning från finska fältförsök med impregnerat trä.

Prebensen, K, Snack, L C, 1977. Trykimprægnerede træfundamenter.
Rapport til Træfonden. Cowiconsult Rådgivende Ingeniører AS
23 s, dansk text

Rapporten behandler, på baggrund af bl a litteraturstudier, erfaringer med anvendelse af trykimprægnerede træfundamenter i USA, Canada, Norge og Sverige, ligesom rapporten omtaler anvendelse af træfundamenter i Danmark. Funktionskrav, myndighedskrav, fugtforhold, isolering, materialer og opbygning af de bærende konstruktioner omtales i rapporten.

Prebensen, K, 1977. Træ og brand.
Nordiska Träskyddsmötet 1977, rapport
22 s, dansk text

Rapporten giver en brandteknisk vurdering af træ, som konstruktions- og beklædningsmateriale, beskyttet mod brand på forskellige måder. Primært behandles overfladebehandling med maling samt trykimprægnering med brandhæmmende kemikalier. Rapporten gengiver temperaturkurver for afprøvninger i brandprøvehus med beklædning af uimprægneret og trykbrandimprægneret krydsfiner.

Ruonala, S, 1977. Kyllästämöille asetettavat ympäristönsuojeluvaatimukset.
Miljöskyddskrav för impregneringsanläggningar
Kyllästäjä 1
7 s, finsk text

Redogörelse för myndigheternas krav på miljöskydd vid impregneringsverk.

Sabroe, J, 1977. Imprægneret træ i klasse.
Ark. - og byggebladet dpa 1
1 s, dansk text

Omtaler kontrol i h t DS 2122.

Sabroe, J, 1977. Sådan bruges imprægneret træ.
Ark. - og byggebladet dpa 8
1 s, dansk text

Gennemgår anvendelse af klasser i h t DS 2122 og betydningen af tekniske mærkevareblade.

Schroeder, L, 1977. Impregnering av trä och träbaserade produkter.
Träförädlingsbyrån, rapport, 1977
22 s, svensk text

Rapporten omfattar en genomgång av aktuella medel och metoder för kemiskt träskydd och en analys av situationen inom den svenska impregneringsindustrin. I rapporten ingår vidare en kostnadsredovisning för två typer av anläggningar. Vidare behandlas arbetsmiljöfrågor och framtidsaspekter.

Siimes, H, 1977. Tutkimustulokset pylväiden keinokuivauksesta.
Resultat från försök med impregnering av ugnstorkade stolpar.
Kyllästäje 3
9 s, 2 tab, 14 fig, finsk text

Statens Naturvårdsverk, 1977. Allmänna råd för omhändertagande av klorfenolpreparat och/eller klorfenolhaltigt avfall från träskyddshantering.
Statens Naturvårdsverk, PM 899
9 s, 1 fig, 1 tab, svensk text

Naturvårdsverkets anvisningar för hur överblivna preparat, förbrukade impregneringsmedelslösningar och slam innehållande klorerade fenoler skall tas om hand för destruktion eller förvaring.

Statens Tekniska Forskningscentral (Finland), 1977. Annual review of the laboratories in the field of wood technology.
Bulletin No 4

Statens Tekniska Forskningscentral (Finland), 1977. Abstracts of reports 1970-1977.
Bulletin No 6.

Svane, P, 1977. Behandling og vedligeholdelse af udvendige træmaterialer II.
Teknologisk Institut, rapport april 1977
106 s, dansk text

14 malebehandlinger på træ og træbaserede materialer er undersøgt ved kunstig, accelereret eksponering i Atlas Weatherometer. Det er foretaget visuel bedømmelse, undersøgelser med scanning electron mikroskop og fluorescensmikroskop samt løbende registreret glans (60°) og kulør (L, a,b). Malebehandlingerne omfatter træbeskyttelsesmidler og malinger på basis af alkyd og acrylplast endvidere alkydlak, isocyanatlak og isocyanatmaling. Underlaget for malebehandlingen udgøres af massiv fyr, douglas krydsfiner, halvhård træfiberplade og phenollimet spånplade.

Undersøgelsen er et led i et større projekt hvori der indgår eksponering af analoge emner under naturlige forhold (45° mod syd og lodret mod syd). Specielt de acrylplastbaserede produkter har vist lovende resultater under den foretagne undersøgelse.

Sveriges Standardiseringskommission, 1977. Impregnerat trä. Klassindelning
Svensk standard SIS 056110
4 s, svensk text (finns även i eng utgåva)

Sveriges standardiseringskommission, 1977. Träskyddsmedel. Bestämning av förebyggande åtgärder mot *Lyctus brunneus* (Stephens) - eksplintbagge.
Svensk standard SIS 027210 - EN 20
1 s, svensk text

Sveriges Standardiseringskommission, 1977. Träskyddsmedel. Bestämning av giftverkan mot *Anobium punctatum* (de Geer) - strimmiga trägnagaren - genom överföring av larver.
Svensk standard SIS 027211 - EN 21
1 s, svensk text

Sveriges Standardiseringskommission, 1977. Träskyddsmedel. Bestämning av utrotningsverkan mot *Hylotrupes bajulus* (Linnaeus) - husbockslarver
Svensk standard SIS 027212 - EN 22
1 s, svensk text

Sveriges Standardiseringskommission, 1977. Träskyddsmedel. Bestämning av den förebyggande skyddseffekten mot nykläckta larver av husbocken - *Hylotrupes bajulus* (Linnaeus)
Svensk standard SIS 027213 - EN 46
1 s, svensk text

Sveriges Standardiseringskommission, 1977. Träskyddsmedel. Bestämning av giftvärden mot larver av husbocken - *Hylotrupes bajulus* (Linnaeus).
Svensk standard SIS 027214 - EN 47
1 s, svensk text

Sveriges Standardiseringskommission, 1977. Träskyddsmedel. Bestämning av giftvärden - strimmiga trägnagaren - *Anobium punctatum*, genom observation av överlevnad hos ägg och larver.
Svensk standard SIS 027215 - EN 49
1 s, svensk text

Tanalith-Ringen, 1977. Tanalith CCA trykimprægneret træ.
BC-Byggevareblad, jan 1977
2 s, 2 fig, 2 tab, dansk text

Tanalith-Ringen, 1977. Tanalith trykimprægneret træ et standardprodukt.
Brochure, febr 1977
2 s, dansk text

Tanalith-Ringen, 1977. Ideer til hegn og læ med Tanalith trykimprægneret træ.
Brochure, sept 1977
2 s, dansk text

Tanalith-Ringen, 1977. Orientering om DS 2122: Imprægneret træ - klasseinddeling.
Brochure, nov 1977
2 s, dansk text

Tanalith-Ringen, 1977. 'Vacsol' vacuumimprægnering af træ.
BC-Byggevareblad, dec 1977
2 s, 4 fig, dansk text

Tanalith-Ringen, 1977. Undgå råd og svamp med standard-imprægneret træ.
Brochure, dec 1977
2 s, dansk text

Träinformation, 1977. Träfasader - underhåll, renovering, tilläggsisolering
Träinformation
46 s, svensk text

Denna skrift är rikligt illustrerad med fotografier och skisser och redogör för träfasadens funktion, egenskaper och utformning samt underhåll och renovering. Ingående beskrivs hur tilläggsisolering kan utföras invändigt och utvändigt. Ett särskilt avsnitt behandlar olika metoder för ytbehandling av utvändigt trä och ommålning.

Träinformation, 1977. Täta trähus.
Träinformation
35 s, svensk text

Häftet innehåller ett antal exempel på hur golv, väggar och tak lämpligen bör konstrueras för att möta dagens krav på isolering och täthet. Den redovisar med detaljskisser hur bl a anslutning av vägg bör utföras mot grundmur, vid takfot och i hörn. Exempel på felaktigt utförda isoleringar ges.

Turtiainen, E, 1977. Pylväsmarkkinoiden Tulevaisuudennäkymät.

Exportmarknader för trästolpar

Kyllästäjä 3
12 s, finsk text

Vihavainen, Tuija, 1977. Estä puurakenteiden lahovauriot.

Förhindra rötangrepp i träkonstruktioner

Käytännön Maamies 26:3
3 s, finsk text

Populär information om rötskador, orsakerna till dess uppkomst och de erforderliga åtgärderna för att förhindra desamma.

Vihavainen, Tuija, 1977. Lattiasieni vaanii peruskorjauksia.

Efter grundreparationen ligger hussvampen på lur.

Käytännön Maamies 26:4
2 s, finsk text

Råd och anvisningar för byggnadsfolk och villaägare angående grundreparationer med hänsyn till rötrisken.

Vihavainen, Tuija, 1977. Matkavaikutelmia Englannista.

Reseskildring från England

Paperi ja Puu 59:1
2 s, finsk text

Vihavainen, Tuija, Saarimaa, J, 1977. Puurakenteiden lahoamisen estäminen.

Förhindrande av rötangrepp i träkonstruktioner.

Rakennusteollisuus 1977:4
4 s, finsk text

Allmänna instruktioner för folk i byggbranschen om hur rötangrepp förhindras.

Vihavainen, Tuija, Väisälä, Leena, 1977. Varo lattiasientä.

Se upp för hussvampangrepp!

Rakennusviesti 1977:11
3 s, finsk text

Populär artikel om rötskydd.

Åberg, B, 1977. Tyhjökyllästys - Protim Prevac-järjestelmä.

Protim Prevac impregneringsmetod

Kyllästäjä 2
5 s, 2 fig, finsk text

Presentation av Protim Prevac impregnering.

Örtenstrand, G, 1977. Furu för fritid - men impregnerat skall det vara!
På Fritid 3
4 s, 15 fig, svensk text

Artikeln behandlar olika användningsområden för impregnerat trä inom fritidssektorn.

1978

Almegård, A, 1978, Intervju med Jöran Jermer, Träskyddsinstitutet.
Träindustrin 12
3 s, svensk text

Träskyddsinstitutets verksamhet, forskning och utbildning är frågor som tas upp i intervjun.

Almegård, A, 1978. Intervju med Kjell Classon, Snickerikonsult.
Träindustrin 11
3 s, svensk text

I intervjun diskuteras bl a rötskador i fönster.

Almegård, A, 1978. Ruttet trä blir vackra möbler. Nya träslag skapas med naturmetod.
Träindustrin 9
3 s, 6 fig, svensk text

Reportage om konstnären Eugen Montelin, som utvecklat en metod för snabbrötning av trä, och användning av "ruttet" trä för tillverkning av bl a möbler och golv.

Anonym, 1978. Drygt 400 000 m^3 virke impregnerades 1977.
Träindustrin 8
1 s, svensk text

Under 1977 tryckimpregnerades 418 500 m^3 virke, varav 397 200 m^3 förbrukades inom landet och 21 300 m^3 exporterades.

Anonym, 1978. Håll rötan i schack.
Husbyggaren 5
2 s, svensk text

Har trävirket blivit sämre på senare år? Har den tekniska utformningen av våra trähus blivit sämre? Vad gör vi för fel, eftersom fönster ruttnar i relativt nya hus, golv faller samman och då vi måste kosta på stora pengar för att hålla rötan i schack? Svaren på dessa frågor återfinns i artikeln.

Anonym, 1978. Justerverkssjukan härjar.
Sågverken 1
1 s, svensk text

Referat från radioprogram om justerverkssjukan.

Anonym, 1978. Kontroll av impregnerat trä.
Göteborgsposten 1978-11-28
Svensk text

Information om tillverkningskontroll av impregnerat trä.

Anonym, 1978. Klart för tillverkningskontroll av impregnerat trä.
Skog & trä 4
Svensk text

Information om tillverkningskontroll av impregnerat trä.

Anonym, 1978. Nordiskt samarbete betydelsefullt för träskyddsforskningen.
Träindustrin 3
1 s, svensk text

Kort referat från Nordiska träskyddsforskarmötet i Sigtuna 1977.

Anonym, 1978. Ny förstärkningsmetod ökar livslängden på miljontals trästolpar.
Elinstallatören 1
1 s, 1 fig, svensk text

Metod för jordbandsförstärkning av ledningsstolpar med hjälp av specialstål intill stolpen presenteras.

Anonym, 1978. Tillverkningskontroll av impregnerat trä.
Träindustrin 11
2 s, svensk text

Information om den svenska tillverkningskontrollen för impregnerat trä.

Anonym, 1978. Tillverkningskontroll av impregnerat trä.
Statens Planverk, Aktuellt 6
1 s, svensk text

Information om den svenska tillverkningskontrollen för impregnerat trä.

Anonym, 1978. Träskydd i fokus på SNIRI's fönsterdag.
Träindustrin 7
5 s, svensk text

Träskydd är en av de mest brännande och omdebatterade frågorna för fönsterindustrin. Artikeln är ett referat från en fönsterdag som SNIRI arrangerade i mitten av mars 1978.

Anonym, 1978. Träskydd i Svensk Byggnorm.
Träindustrin 3
1 s, svensk text

Nya anvisningar om träskydd införs i Svensk Byggnorm under 1978.

Anonym, 1978. Vem har impregnerat mer än Aron?
Sågverken 12
2 s, 5 fig, svensk text

Reportage om en veteran inom den svenska impregneringsindustrin.

Anonym, 1978. Vi får fortsätta dras med kreosot.
Elektrikern 7
1 s, svensk text

Referat från Elfackets arbetsmiljökommittés symposium om kreosotimpregnering i juni 1978.

Antoine, H, 1978. Impregnering av trä och träbaserade produkter.
Träindustrin 4
1 s, svensk text

Referat av skrift om träimpregnering utgiven av Träförädlingsbyrån.

Arbetarskyddsstyrelsen, 1978. Hygieniska gränsvärden.
Arbetarskyddsstyrelsens anvisningar 100, rev 1978
26 s, svensk text

Anvisningar om hygieniska gränsvärden för luftföroreningar på arbetsplatsen. Vissa för träimpregneringsindustrin aktuella ämnen som arsenik, koppar, fluor, trädamm och tenn finns med på listan över gränsvärdesbelagda substanser.

Arbetarskyddsstyrelsen, 1978. Kemiska bekämpningsmedel.
Arbetarskyddsstyrelsens anvisningar 126, 1978
34 s, svensk text

Anvisningar gällande hantering av kemiska bekämpningsmedel inom skogsbruk, jordbruk, trädgårdsarbete e d. I tillämpliga delar gäller de även i andra sammanhang, då kemiska bekämpningsmedel används, t ex vid sanering i bostäder, förråd och liknande.

Arbetarskyddsstyrelsen, 1978. Risker med kemiska bekämpningsmedel.
Broschyr ADI 152
5 s, svensk text

Korta anvisningar för hantering av kemiska bekämpningsmedel. Åtgärder i väntan på läkarvård vid förgiftningsfall.

Arvelo, T K, 1978. Tutustumassa Neuvostoliiton Puunkyllästysteollisuuteen.

Exkursion till träimpregneringsindustrin i Sovjetunionen.

Kyllästäjä 3
2 s, finsk text

Bech-Andersen, J, 1978. Svamp, råd og insektangreb i træ.
Teknologisk Institut, rapport
25 s, dansk text

Kortfattet information om begreberne "svamp" og "råd" i henseende til forsikring og ejendomshandel, en populær orientering om 22 træødelæggende svampe og insekter samt forebyggelse mod og reparation efter svampeangreb.

Bech-Andersen, J, 1978. Svampe- og rådskader i træ.
Teknologisk Institut, rapport
Dansk text

Kortfattet information om forebyggelse mod og reparation af svampeskader i træ.

Bech-Andersen, J, 1978. Forebyggelse af skimmelsvampeallergi i hjemmet.
Astma-Allergibladet 2
4 s, dansk text

Skimmelsvampeallergi skyldes skimmelsvampes sporer. Vækst af skimmelsvampe kan forhindres ved at holde husets indvendige flader tørre, eventuellt kan der yderligere forebygges ved benyttelse af mug- og skimmelhindrende maling. I artikeln meddeles eksempler på sporetællinger (kimfald) i forskellige boligformer og lokaler.

Bech-Andersen, J, 1978. Efterisolering og brandsikring er ikke skyld i svampeskader.
Ingeniøren 4 (25)
Dansk text

Kort artikel med tilbagevisning af påstand. Registrerede svampeangreb i forbindelse med efterisolering og brandsikring var etablerat før ændringerne blev foretaget. Imidlertid specielt i ældre ejendomme kan der være en hårfin balance mellem fugtopsugning og utilsigtet ventilation (træk), som ved isolation forskydes med svampeangreb til følge.

Bech-Andersen, J, Harmsen, L, 1978. Pole Fungus A.
4. International Biodeterioration Symposium, Berlin 1978

Synonymet Mastesvamp A (L Harmsen) med skaden "apelsinröta", "pælespidseren", der blev isoleret fra ledningsmaster og ældre funderingspæle, blev identificeret som *Rigidiporus vitreus* (Fr) Donk, syn *Poria vitrea* Fr. Det formodes, at den kan spredes via pseudosclerotier, der dannes i det angrebne træ, og som kan overleve i jorden i en længere årrække. I øvrigt fører svampen en næsten upåagtet tilværelse som en almindelig formuldningssvamp på stød og døde rødder i skoven. På dansk fik den navnet "Pælesvamp".

Berglund, F, Wallin, T, 1978. Korrosion av spik och skruv i impregnerat virke.
Svenska Träskyddsinstitutet, meddelande 131
17 s, 4 fig, svensk text, eng sammanfattning

Jämförande prov för bestämning av korrosionshastigheten hos några vanliga konstruktionsmetaller - stål, zink, aluminium och mässing - i såväl oimpregnerat som impregnerat trä har undersökts efter 6 - 6,5 års exponering utomhus eller i växthus.

För normalt bruk i impregnerat och oimpregnerat virke utomhus rekommenderas varmförzinkade fästdon. För konstruktioner i svårare miljö kan framför allt rostfritt material vara lämpligt, men även brons, monel eller koppar kan vara goda alternativ.

Bergman, Ö, Nilsson, T, 1978. An experiment on outdoor storage of whole-tree chips.
Föredrag vid IUFRO-kongress i Mexiko, juli 1978.
21 s, 6 fig, 5 tab, engelsk text

En stack av osållad helträdsflis byggdes upp i experimentsyfte i okt-nov 1975 och studerades i fyra månader. Stacken var 6 m hög och innehöll ca 3000 m^3. I mitten av stacken steg temperaturen ganska snabbt till 65-69 °C. När stacken öppnades var temperaturen fortfarande runt 60 °C i vissa mätpunkter. Koldioxidkoncentrationer på ca 26 % uppmättes i mitten av stacken i början av lagringsperioden. Mikrofloran i stacken skiljde sig inte från vad som tidigare rapporterats. De största förlusterna av vedmassa, i medeltal 6,3 %, uppmättes mellan mitten av stacken och utsidan. Temperaturen (medelv 36 °C) var där mycket gynnsam för tränedbrytande svampar. I mitten av stacken var vedförlusten ca 4,4 %. Massautbytet, baserat på mängden ved som inmatats i kokaren, minskade för såväl rötskadade flis som för flis från stackens varma centrum. Minskningen var störst i det senare fallet. Utomhuslagring av helträdsflis rekommenderas ej om inte bark, barr, löv och småkvistar först tas bort.

Bergman, Ö, Nilsson, T, 1978. Methods of controlling deterioration of wood chips in outdoor storage.
Föredrag vid IUFRO-kongress i Mexiko, juli 1978
29 s, 2 fig, 1 tab, engelsk text

Metoderna för att kontrollera nedbrytning i utomhuslagrad flis kan klassificeras i fysikaliska, kemiska och biologiska.

De fysikaliska inkluderar bl a kontroll av lagringstiden, storleken på stacken och vattenbegjutning. Nedbrytningen kan reduceras avsevärt genom förbättrad behandling av flisen. Kemikalier som provats är klorerade fenoler, borax, nickelsulfat, natriumhydroxid, svaveldioxid och flera organiska föreningar. De klorerade fenolerna har visat sig ge bäst resultat, men de kan orsaka miljöproblem. Skydd av lagrad flis genom användning av antagonistiska mögelsvampar och bakterier har provats i laboratorium och visat uppmuntrande resultat.

Billgren, Gunilla, 1978. Träfönsters beständighet. Del 2. Fönster utformade enligt aktuell SIS-standard.
Rapport från Byggforskningen R44:9178.
39 s, 29 fig, svensk text

Föreliggande undersökning avser att klargöra om de förändringar som genomfördes vid standardändringen 1967 för 2-glas inåtgående träfönster, har förbättrat fönstrens beständighet mot rötskador. I en tidigare undersökning (R12:1977) studerades fönster enligt den gamla standarden SIS 818111; i denna undersökning redovisas motsvarande studie för fönster enligt den nya standarden SIS 818114 samt jämförelser med BPA's och HSB's under samma tid förekommande fönsterstandarder.

Undersökningen visar, att en del rötskadeproblem, som förekom i den gamla standarden, inte uppträder i den nya. Däremot har andra problem tillkommit. Glasnings- och täckningsskenan medför problem med vatteninträngning i hörnsammanfogningar. Detta ger sprickbildning, färgavflagning och senare rötskador som följd. De delar som angrips är bågens under- och sidstycke samt karmbottenstycke och -sidstycke. Täckskenan på karmbottenstycket bidrar till ökad kapillärsugning i mittposters och sidstyckens nedre delar. Sprickbildning, färgavflagning och rötskador följer även här. Vid täckskenans avslutning mot karmyttersida förekommer problem med vattenläckage in i anslutningen mellan karm och vägg.

Blümer, H, Henningsson, B, Jermer, J, 1978. Spånskivor av CCA-impregnerat trä. Mekaniska och biologiska provningar.
Svenska Träskyddsinstitutet, meddelande 130
25 s, 1 fig, 8 tab, svensk text, engelsk sammanfattning

Användningsmöjligheten för CCA-impregnerat virkesspill, flis och kutterspån som råvara för spånskivor har undersökts. Spånskivor framställda av spån från flis från impregnerade bräder, vilka motsvarar avkap, virkesspill etc, och av kutterspån framställt genom hyvling av impregnerade bräder visar hållfasthets- och svällningsegenskaper motsvarande de för spånskivor framställda ur icke impregnerade referensråvaror. Utförda biologiska provningar tyder på att spånskivor framställda av CCA-impregnerad furu har god motståndskraft mot angrepp av termiter och rötsvampar. Så tycks vara fallet oavsett om impregneringen skett före eller efter flisningen av vedmaterialet. Under beaktande av vissa krav rörande arbetsmiljön under själva skivframställningsprocessen, synes tillverkningen av skivor med CCA-impregnerad spån ur teknisk synpunkt icke vara något större problem.

Borsholt, E, 1978. Hvilken slags imprægneret træ skal anvendes til hvad?
Træ og Industri 5 (3)
4 s, dansk text

Orientering om klasseinddeling af imprægneret træ jf DS 2122.

Borsholt, E, 1978. Plakat om imprægneret træ.
Byggeorientering 4 (3)
1 s, dansk text

Anmeldelse af plakat med populær forbrugerinformation om klasseinddeling af imprægneret træ jf DS 2122 og udgivet af Collstrop, Gori, Tanalith-Ringen i samarbejde med Trærådets Træbeskyttelsesudvalg, januar 1978.

Borsholt, E, 1978. Kvalitetsmærker for imprægneret træ.
Byggeorientering 4 (4)
1 s, dansk text

Opfølgende information jf DS 2122.

Borsholt, E, 1978. Påstand om flere skader på vacuumimprægneret træ holder ikke stik, kritikken af DS 2122 er dårligt underbygget.
Ingeniøren 4 (36)
2 s, dansk text

I artikeln tilbagevises med dokumentation en række påstande framført i en artikel i Ingeniøren nr 35 (1978). Der er således ikke konstateret svampeskader i vacuumimprægnerede vinduer, bortset fra 2 tilfælde i vinduer produceret i metodens indkøringsfase. Vacuumimprægneringsmidler prøves over for mindst 3 svampe før de godkendes, og kravet om 10 mm indtrængning i sidetræ er det højeste i Europa for vacuumimprægnering.

Boström, O et al, 1978. Kemiska bekämpningsmedel 1978.
LTs förlag
154 s, svensk text

Bok som avser att ge information till den som sysslar med aktiv bekämpningsverksamhet inom jordbruk, skogsbruk och trädgård med angränsande aktiviteter samt undervisning i och problemlösningar kring sådan verksamhet. Information ges om aktiva substanser och preparat som f n är i praktiskt bruk samt om en del tidigare använda, men numera förbjudna, aktiva substanser, som kan vara av allmänt intresse i den fortgående debatten.

Classon, K, 1978. Rötskyddsstandard för fönstersnickerier.
Träindustrin 2

Rötskyddsstandard än en gång.
Träindustrin 5

Bättre råvara för fönstertillverkning.
Sågverken 12

Debattartiklar om behovet av att impregnera fönstersnickerier.

Dickèr, P, Schroeder, L, 1978. Träskydd. Avfallsförstöring och beredning. Vattenlösliga impregneringsmedel och avfall av sådant impregnerat trä.
Träförädlingsbyrån, rapport,1978
17 s, 2 fig, svensk text

Praktikfallsinventering av miljöproblem vid impregneringsanläggningar relaterat till aktuella myndighetsbestämmelser.

Dickèr, P, Schroeder, L, 1978. Träksydd - inre och yttre miljö - brandrisk.
Träförädlingsbyrån, rapport, 1978
33 s, svensk text

Praktikfallsinventering kring inre och yttre miljöproblem vid vakuumimpregnering samt brandrisk hos vakuumimpregnerat trä. Dessutom belyses skyddet mot husbocksangrepp.

Edlund, Marie-Louise, 1978. Fältmetod för bestämning av tennbaserade fungicider i vakuumimpregnerat virke.
BFR projekt 771084-6
6 s, 2 fig, svensk text

Redovisning av undersökning vars syfte var att jämföra befintliga fältmetoder för bestämning av vakuumimpregneringsmedlens inträngning i trä med den faktiska inträngningen, som kan analyseras med atomabsorptionsspektrofotometri.

Edlund, Marie-Louise, 1978. Nya blånadsskyddsmedel har undersökts i fältförsök.
Skog & Trä 4

Fältförsök med 9 olika medel som ej innehåller klorerade fenoler har inletts vid sågverk i södra Sverige.

Ek, M, Eriksson, K-E, 1978. Svampen som bryter ned ved - kan den användas praktiskt?
Biologen 1
4 s, 1 fig, svensk text

Kemiska och processtekniska aspekter på användning av vitrötesvampar vid pappersmasseframställning.

Elfgren, R, 1978. Kreosot eller arsenik i en halv miljon stolpar.
Statsanställd 27
2 s, svensk text

Referat från Elfackets arbetsmiljökommittés symposium om kreosotimpregnering i juni 1978.

Englund, K, 1878. Basivac - Kyllästyslaitos käynnistynyt.

Basivac impregneringsmetod

Kyllästäjä 1
6 s, 2 fig, finsk text

Englund, K, 1978. Ensimmäinen tyhjökyllästyslaitos käynnistyy Vierumäellä.

Den första dubbelvakuumimpregneringsanläggningen startar i Vierumäki.

Rakennustaito 8
2 s, 5 fig, finsk text

Presentation av Basivac-processen för vakuumimpregnering.

Evans, F G, 1978. Trepaneler til utendørs bruk.
Forbrukerrapporten 9
5 s, 2 tab, 14 fig, norsk text

Redovisning av resultat från fältförsök med olika ytbehandlade, impregnerade träpaneler.

Evans, F G, 1978. The leaching of copper, chrome and arsenic from CCA-impregnated poles stored for ten years in running water.
IRG/WP Document 3122
5 s, 3 fig, engelsk text

Analyse av kopper-, krom- og arseninnholdet i de ytterste 5 mm på Boliden K33 og Tancas C-impregnerte stolper som har ligget neddykket i rennende vann i 10 år viser: Kopper- og krominnholdet er konstant, dvs ingen utlakning. Arseninnholdet minsker de første måneder - avhengig av midlet - med ca 20 % av opprinnelig mengde, hvoretter innholdet er konstant, dvs i de første måneder skjer en utlakning av arsen.

Friis-Hansen, H, 1978. Methods of assessing decay in poles in service with the Pilodyn wood tester.
IRG/WP Document 2107
5 s, engelsk text

Användning av Pilodyn-instrumentet för rötskadeinspektion av stolpar.

Gahrton, P, 1978. Motion 1977/78:710 till Sveriges Riksdag om förbud mot tryck-impregnering av lekredskap.
3 s, svensk text

I motionen hemställs att Riksdagen förbjuder tryckimpregnering av lekredskap.

Grönlund, A, 1978. Impregnering av fönster i befintlig bebyggelse.
Anslagsrapport 760789-2 från Svenska Träforskningsinstitutet
19 s, 13 fig, 1 tab, svensk text

Rötskador på fönster upptäcks oftast i samband med underhållsmålning och då är det i allmänhet endast ett fåtal fönster på varje hus som uppvisar synliga rötskador. Mätning av fuktkvoten visar ofta att även fönster som inte har några synliga skador befinner sig i farozonen för rötangrepp. Någon enkel och bra metod att förhindra rötangrepp på dessa fönster finns inte på den svenska marknaden idag.

I England finns däremot en metod för lokal tryckimpregnering av fönster i befintlig bebyggelse. I denna rapport redogörs för en undersökning av metodens lämplighet och effektivitet i olika avseenden. Försöken har visat att metoden är behäftad med ett flertal nackdelar som medför att den i många fall torde vara mer eller mindre verkningslös.

Förutom den engelska metoden har undersökningen i efterhand utökats till att även omfatta en diffusionsimpregneringsmetod enligt en holländsk förebild. Dessa försök har ännu inte varit så omfattande att några bestämda slutsatser om metodens effektivitet har kunnat dras.

Harmsen, L, 1978. Second draft of a monographic card for Pole Fungus A, L Harmsen *Rigidoporus vitreus* (Fr) Donk
IRG/WP Document 178
9 s, engelsk text

Monografi över "stolpsvamp A".

Henningsson, B, 1978. Standard för impregnerat trä.
Standard 9
1 s, svensk text

Information om den nordiska träskyddsstandarden och om tillverkningskontroll för impregnerat trä.

Henningsson, B, 1978. Wood preservation research in Sweden.
Rec BWPA Ann Conv 1978
6 s, engelsk text

Redogörelse för aktuell träskyddsforskning i Sverige.

Henningsson, Märtha, 1978. Svampar i havet.
Biologen 1
6 s, 10 fig, svensk text

Sammanfattning av doktorsavhandling rörande studier över förekommande mikrosvampar i svenska farvatten.

Henningsson, Märtha, 1978. Physiology of aquatic lignicolus fungi from Swedish coastal waters.
Material und Organismen 13. Band, Heft 2
39 s, 4 fig, 7 tab, engelsk text, tysk, fransk och spansk sammanfattning

Fysiologiska krav hos ett 10-tal svampar har undersökts. Svamparna härstammade från vedprover, som varit nedsänkta i havsvatten på sex olika lokaler runt Sveriges kust, från Piteå i norr till Kristinebergs marinbiologiska station på västkusten. Deras tillväxt vid olika temperatur, salthalt, pH-värde, kol- och kvävekällor har studerats. Vitaminbehov har också undersökts. Svamparna producerade de vednedbrytande enzymerna cellulas, xylanas och glucomannas.

Hoffmeyer, P, 1978. The Pilodyn instrument as a non-destructive tester of the shock resistance of wood.
IRG/WP Document 2107
13 s, 14 fig, engelsk text

Även: Proceedings of the "4th Nondestructive Testing of Wood Symposium", Vancouver, augusti 1978.

Funktion och utförande av Pilodyn-instrumentet för icke-förstörande provning av stöthållfastheten hos trä diskuteras. Instrumentet fungerar på så vis att en nål skjuts in i träet, varvid en viss mängd energi åtgår. Nålens inträngningsdjup mäts på en skala. Instrumentet introducerades 1977 för mätning av återstående hållfasthet i saltimpregnerade ledningsstolpar med yttre röta. Det används nu i rutinmässiga stolpinspektioner av ett flertal skandinaviska kraftbolag. Användningen av instrumentet är ej begränsad till mätning av återstående hållfasthet hos biologiskt nedbrutet trä. Försök har också utförts för att utröna huruvida instrumentet går att använda för mätning av hållfasthetsegenskaperna hos växande träd och för friskt sågat virke. Det senare fallet är speciellt intressant i samband med hållfasthetssortering av konstruktionsvirke. Erfarenheter från hittills gjorda försök presenteras.

Jennersten, K-I, 1978. Att mota blånadssvampen, det är frågan. I Alfta sprutas Benomyl från processor.
Sågverken 2
1 s, 6 fig, svensk text

Timmer angrips snabbt av blånad om våren. Vinteravverkat bilvägslagrat timmer bör skyddas omsorgsfullt både mot insekter och blånad under lagringsperioden. Processoravverkat timmer måste skyddas under hela sommarhalvåret redan vid tillredningen i maskinen. Särskild hänsyn skall tas till behandlingen av ändytorna, rotändarna i synnerhet.

Jermer, J, 1978. Aktuellt på träskyddsområdet i Sverige.
Sammanfattning av föredrag vid Rötskyddsföreningens höstmöte 1978
Kyllästäjä 3
5 s, svensk text

Jermer, J, 1978. Impregnera det egna virket.
Lantbrukspraktika 1978
6 s, 4 fig, svensk text

Artikeln tar upp fördelarna med att använda impregnerat virke i lantbruket.

Jermer, J, 1978. Skeppsmask, hussvamp och husbock - allvarliga skadegörare på träkonstruktioner.
Väg- och Vattenbyggaren 6-7
2 s, 5 fig, svensk text

Redogörelse för de allvarligaste träförstörande organismerna.

Justsuk, E, 1978. Stabiliserat och hårdgjort trä - en framtidsprodukt.
Sågverken 1, Träindustrin 2
2 s, svensk text

Redovisning av metoder för hårdgörning av trä.

Kangas, E, 1978. Kyllästetyn puutavaran käyttö pohjoismaissa.
Användning av impregnerat trä i de nordiska länderna.
Rakennustaito 8
1 s, finsk text

Kangas, E, 1978. Kyllästetyn puutavaran eri luokkien käyttökohteista.
Användningsområden för de nya träskyddsklasserna.
Kyllästäjä 2
2 s, finsk text

Knudsen, M, 1978. Teknologisk Instituts direktør oplyser i et brev af 1978-06-11: "Instituttet har ikke konstateret svampeangreb i vinduer, der er vacuumimprægneret siden metoden blev taget i anvendelse i 1965, når bortses fra to tilfælde, der stammer fra den første indkørningsperiode, hvor der ikke fandtes nogen standard eller kontrolordning for denne imprægneringsmetode".

Koskelainen, J, Lindberg, B, 1978. Ytbehandling av trä. Del 4. Inträngning av torkande oljor och trälasyrer.
Nordiska Institutet för Färgforskning, rapport T 11-78 M.
41 s, svensk text

Trälasyrers och torkande oljors inträngning i trä har undersökts vad angår inträngning vinkelrätt mot fibrerna, insugning genom ändträ och spridning i filtrerpapper. Inträngningen av bindemedel, lösningsmedel och pigment bestämdes genom mikroskopering med både ljus- och svepelektronmikroskop. Det senare var utrustat med energidispersiv röntgenanalysator. Linolja och alkyder gav god inträngning jämfört med vattenbaserade akrylatdispersioner.

Kuusamo, M, 1978. K33-kestopuujätteistä lahon- ja termiitinkestävää lastulevyä.
Användning av gamla saltstolpar i spånskiveindustrin.
Kyllästäjä 1
4 s, 3 tab, finsk text

Referat av Svenska Träskyddsinstitutets meddelande 130.

Käärik, Aino, 1978. Monographic information on *Paxillus panuoides* (Fr ex Fr) Fr
IRG/WP Document 184
10 s, engelsk text

Monografi över *Paxillus panuoides*.

Käärik, Aino, 1978. Valid names for some common decay fungi, their synonyms and vernacular names.
IRG/WP Document 172
12 s, engelsk text

Förteckning över vanliga rötsvampar. Synonymer samt namn på engelska, franska och tyska ges i förekommande fall.

Landner, L, Skoglund, P-O, 1978. Halogenerade fenoler. Kunskapssammanställning.
IVL rapport B403
45 s, 5 tab, 3 fig, svensk text

Sammanställningen utgör en del i en serie bakgrundsdokument om svårnedbrytbara organiska ämnen. Materialet redovisas under följande huvudrubriker: egenskaper och användning, tillförselvägar till vatten, fördelning och halter i akvatiska ekosystem, nedbrytbarhet, bioackumulering och biomagnificering samt effekter.

Lantz, S, 1978. 2000 sliprar om dagen konsumtionen hos SJ.
Statsanställd 46
2 s, svensk text

Artikel om slipersimpregnering vid SJ's impregneringsverk. Bl a diskuteras arbetsmiljöfrågor.

Larsson, Barbro, 1978. Stora prisskillnader på färdiga staket.
Allt i Hemmet 8
2 s, 8 fig, svensk text

Liten marknadsundersökning över färdiga staket, tillverkade av bl a tryckimpregnerat trä.

Lindberg, B, 1978. Målning av trä; UV-nedbrytning av målade ytor.
Nordiska Institutet för Färgforskning, rapport T 19-78 M
23 s, svensk text

Även i Färg & Lack 4 (12 s)

UV-transmissionen genom transparenta lackfilmer har studerats sammankopplat med gulningstendensen av klarlacker på trä. Gulningsfenomenet studerades genom exponering i väderleksprovare av klarlacker på träunderlag jämfört med glasunderlag. Gulningen berodde inte på kulörförändring i själva lacken utan på bildning av gula till bruna nedbrytningsprodukter i träytan.

Lindfors, L-G et al, 1978. Deponering och förbränning av färg- och lackavfall.
IVL rapport B440
14 s, 6 tab, svensk text

Materialbalanser vid förbränning av färgslam från våta sprutboxar har upp-ställts för metallerna Cr, Zn, Cu, Pb och Ni vid två temperaturer och två uppehållstider. Lakningsförsök har genomförts med aska och aerobt och an-aerobt lagrat, fryst samt ursprungligt slam. Förbränning av färgslam ger enligt försöken minskad metallutlakning.

Ljungberg, Eva, 1978. Ta justerverkssjukan på allvar!
Sågverken 8
3 s, 3 fig, svensk text

Fakta om och orsaker till justerverkssjukan presenteras.

Madsen, H B, 1978. Screens for novel chemical structures as wood protective fungicides.
IRG/WP Document 2113, paper 6
4 s, engelsk text

Redegørelse for Cheminova A/S's biologiske prøvninger til bestemmelse af nye, syntetiserede, kemiske forbindelsers fungicide potentiale. Filosofi og syste-matik beskrives tillige med de enkelte metoder.

Mali, J, 1978. Palosuojatun puun käyttökohteista.
Användningsområden för brandskyddat virke.
Kyllästäjä 3
5 s, 3 tab, finsk text

Moldrup, B, 1978. Imprägnierung von Fensterhölzern.
Holz als Roh- und Werkstoff 36 (9)
2 s, tysk text

Presentation af Danish Wood Treating Co's vacuumimprægneringsanlæg model V2, der er karakteristisk ved en kipbar cylinder indeholdende lagertanke og imprægneringsrum. Anlægget er placeret på et stålbassin, der udgør en ka-tastrofetank og kan transporteres som en færdigmonteret enhed.

Moldrup, B, 1978. New Danish Preservation Plant.
Timber Trades Journal 11
1 s, engelsk text

Presentation av Danish Wood Treating Co's vakuumimpregneringsanläggning V2.

Muller, J, Jensen, B, 1978. Moderne træbeskyttelse.
Dansk Kemi 11
5 s, dansk text

Information om imprægnering af bygningstræ: Historisk udvikling, fordele og ulemper ved malingsbehandling, trykimprægnering og vacuumimprægnering med afsluttende pigmenteret overfladebehandling (lazur) samt vedligeholdelse.

Mårtensson, H, 1978. Ställ för tre cyklar eller flera.
Hem & Fritid 3
2 s, 2 fig, svensk text

Beskrivning av hur man bygger ett cykelställ av tryckimpregnerat trä.

Nilsson, E, 1978. Färgskikt och träfukt.
Färg och lack 24:12
9 s, svensk text

En viktig uppgift för en ytbehandling av trä, som utsätts för påfrestningar från klimatet, är att hindra snabba uppfuktnings- och uttorkningsförlopp, som kan orsaka sprickbildning och deformation av träet. Ytbehandlingen skall vidare kunna minimera fuktkvoten i träet under lång tid, eftersom höga fuktkvoter befrämjar den biologiska nedbrytningen av veden. Med utgångspunkt från detta diskuteras olika fuktbelastningsfall och rekommendationer lämnas om färgskiktens permeabiliteter för de enskilda fallen.

Nilsson, E, Lindberg, B, 1978. Ytbehandling av trä. Del 3. Fukt - trä - färgskikt.
Nordiska Institutet för Färgforskning, rapport T 7-78 M.
67 s + appendix 26 s, svensk text

Växelverkan mellan träunderlag, färgskikt och fukt/vatten har studerats för några olika färgtyper. Särskilt har undersökts fuktupptagning under olika fuktbelastningsförhållanden; även innefattande nedsänkning i vatten. En beräkningsmetodik har utvecklats till bestämning av färgskikts vattenångpermeabilitet. Betydelsen av att måla med färger med förhållandevis hög vattenångpermeabilitet framhålles med tanke på att undgå farligt hög fukthalt (20 viktsprocent) i målat trä.

Nilsson, T, Henningsson, B, 1978. *Phialophora species* occurring in preservative treated wood in ground contact.
Material und Organismen 13. Band, Heft 4
17 s, 3 fig, 6 tab, engelsk text, tysk, fransk, spansk sammanfattning

Se ref IRG/WP Document 163, sid 11.

Nilsson, T, 1978. Våra vänner vitrötorna.
Biologen 1
5 s, 7 fig, svensk text

Beskrivning av försök med vitrötesvampar, som kan utnyttjas vid framställning av pappersmassa.

Nordiska Träskyddsrådet, 1978. Produktion av tryckimpregnerat virke i Finland, Norge och Sverige 1977.
3 s, 1 tab, 4 fig, svensk text

Sammanställning över den nordiska impregneringsstatistiken.

Nordlund, D, 1978. Intervju med Jöran Jermer, Träskyddsinstitutet.
Bygg- och trävaruhandeln 3
6 s, 8 fig, svensk text

Norges Standardiseringsforbund, 1978. Impregnering av trevirke.
Norsk standard NS 3190.
4 s, norsk text

Norsk utgåva av den nordiska standarden för klassindelning av impregnerat trä.

Norman, Eva, 1978. Träborrande musslor.
Biologen 1
3 s, 5 fig, svensk text

I artikeln beskrivs de i svenska farvatten förekommande träförstörande organismerna, vilken skada de förorsakar samt metoder för att minska skadorna.

Norsk Treteknisk Institutt, 1978. Produktkontroll i treindustrien.
15 s, norsk text

Information om de kontroller av träprodukter, bl a impregnerat trä, som NTI ansvarar för.

Nyström, P, 1978. Träfasader har lång livslängd och kan lätt underhållas.
Byggmästaren 10
2 s, 6 fig, svensk text

Ytbehandling och utformning av träfasader diskuteras i denna artikel.

Nurmi, A, 1978. Pylväiden jälkisuojaus. Kirjallisuustutkimus.
Efterbehandling av stolpar. Litteraturstudie.
Valtion teknillinen tutkimuskeskus, Puutavaralaboratorio, Tiedonanto 22
53 s, 14 fig, finsk text, svensk sammanfattning

Litterturundersökning som omfattat efterbehandlingsmetoder för stolpar, bl a Cobra-metoden och Wolmanit TS-bandage, val av tidpunkt för efter-impregneringen, kostnads- och lönsamhetskalkyler.

Omér, S, 1978. Träimpregnering.
STU-information 85-1978
62 s, 37 fig, svensk text

Informationsskrift om träimpregnering omfattande allmänt om kemiskt träskydd, impregneringsteknik, normer och standarder för impregnerat trä, kvalitets-kontroll, miljö- och arbetarskydd samt sanering av rötskador.

Omér, S, 1978. Uppgifter över impregnerade kvantiteter virke 1977
Aktuellt från Träskyddsinstitutet 2
5 s, 3 fig, 7 tab, svensk text, engelsk sammanfattning

Under 1977 tryckimpregnerades i Sverige 418 500 m^3 virke, varav 94,9 % förbrukades inom landet och 5,1 % exporterades. De statliga verken SJ, Televerket och Vattenfall svarade för 13,2 % av totalkvantiteten och de privatägda för 86,8 %.

Sliprar utgjorde 8,7 %, stolpar 22,7 %, sågat virke 67,7 % och stängselstolpar 0,9 % av totalkvantiteten.

Pahkala, O, 1978. Puunsuoja-aineita ja niiden käyttöä koskevat viranomaismääräykset.
Myndighetsbestämmelser för träskyddsmedel i Finland.
Kyllästäjä 1
8 s, finsk text

Qvarnström, K, 1978. Skadeverkningar av tryck- och vakuumimpregnerat virke på tomat- och gurkplantor i plastfolieklädda kammare.
Växtskyddsnotiser 4
4 s, 2 fig, 3 tab, svensk text, eng sammanfattning

Vid institutionen för skogs- och växtskydd vid Sveriges Lantbruksuniversitet utfördes ett försök för att prova om gas från tryck- och vakuumimpregnerat virke kan förorsaka skador på växter i växthus. För att hindra att gas strömmade ut användes plastfolieklädda kammare. I botten på varje kammare placerades en träpall av testvirke motsvarande 17,2 dm^3 yta per 100 liter luftvolym. Som testväxter användes tomat- och gurkplantor. Följande resultat erhölls efter 18 dagars exponering: Pallar tillverkade av BP Hylosan Tryck (innehållande pentaklorfenol) hade en starkt tillväxthämmande effekt främst på tomatplantorna. Detta medel gav dessutom skador på tomatplantorna i form av brända bladspetsar och förvridna blad. Gurkplantorna däremot var betydligt okänsligare mot medlets ångor, men lättare brännskador förekom på en del av bladverket. Hos de tomatplantor som exponerats för virke impregnerat med Celcure M böjde sig bladspetsarna mer eller mindre inåt. Medlet orsakade ljusa nekroser efter bladkanterna som senare övergick i en gråbrun färg. Plantorna förlorade också turgorn. På gurkplantorna kunde däremot inga säkra skador påvisas. Övriga medel som ingick i försöket gav inga synbara skadeverkningar på testmaterialet.

Qvarnström, K, 1978. Skador av tryck- och vakuumimpregnerat virke på frilandsrosor.
Växtskyddsnotiser 6
2 s, 1 tab, svensk text, eng sammanfattning

Försök med rosor satta intill spaljéer tillverkade av olika sorts impregnerat virke har utförts. Rosor som exponerats för kreosotolja under 42 dagar fick mycket kraftiga skador på bladverk, knoppar och blommor. BP Hylosan Tryck (innehållande pentaklorfenol) gav nervsammandragningar främst på de blad som haft kontakt med eller växt nära intill spaljéerna. Övriga provade medel gav inga synbara skador på rosenbuskarna.

Rapp, Marianne och Stig B, 1978. Se upp med svampen som "äter" trä.
Hem och Fritid 3
3 s, 4 fig, svensk text

Fakta om hussvampen, vilken skada den orsakar och hur man sanerar angrepp.

Rötskyddsföreningen, 1978. Kestopuu - painekyllästetty puu.
18 s, finsk text

En rikt illustrerad broschyr om användningsområden för kvalitetskontrollerat, impregnerat trä (Kestopuu).

Sabroe, J, 1978. Støjværn af imprægneret træ.
Ark.- og byggebladet dpa 3
1 s, dansk text

Klasse A træ er et holdbart, smukt og pladsbesparende alternativ til støjværn.

Samuelsson, I, 1978. 20 fuktskador.
Statens Råd för byggnadsforskning. T-skrift 11:78
97 s, svensk text

Boken redovisar 20 fuktskador som uppkommit på fönster, i tak, i väggar och golv. Den visar hur man med enkla fuktberäkningar kan förklara vad som orsakat skadorna. Avsikten har varit att med boken sprida kunskap om problemen och ge information om hur dessa undviks.

Socialutskottet vid Sveriges Riksdag, 1978. Remissyttranden m m beträffande tryckimpregnering av lekredskap.
Socialutskottets betänkande 1978/79:1 (SOU 1978/79:1)
3 s, svensk text

Redogörelse för remissyttranden med anledning av en motion om förbud mot tryckimpregnering av lekredskap. Socialutskottet beslutade att hemställa till Riksdagen att avslå motionen.

Statens Naturvårdsverk, 1978. Miljöskyddsfrågor vid industriell träskyddsbehandling.
Statens Naturvårdsverk, PM 1118
58 s, 9 fig, svensk text

PM:et har utarbetats av Naturvårdsverket för att underlätta bedömningen av träimpregneringsanläggningar ur miljöskyddssynpunkt och vidare för att ge uttryck för Naturvårdsverkets uppfattning om vilka skyddsåtgärder och anordningar som normalt är nödvändiga.

Statens Naturvårdverk, 1978. Produktkontrollnämndens förteckning över bekämpningsmedel m m 1978.
127 s, svensk text

Aktuell förteckning över registrerade bekämpningsmedel i Sverige.

Statens Provningsanstalt, 1978. Regler för tillverkningskontroll av impregnerat trä.
24 s, svensk text

Statens Planverk, 1978. Svensk Byggnorm 1975, utgåva 3.
487 s, svensk text

Innehåller bl a anvisningar för användning av impregnerat trä.

Statens Provningsanstalt, 1978. Godkännanden och kontroll. Bestrykningsmedel för rötskydd av trä.
2 s, svensk text

Provningsanstaltens godkännandelista för bestrykningsmedel.

Statens Provningsanstalt, 1978. Godkännanden och kontroll. Skydds- och bekämpningsmedel mot husbock.
2 s, svensk text

Svane, P, 1978. Overfladebehandling af trævinduer. Imprægnering og overfladebehandling, principper og metoder.
Teknologisk Institut R-03-77, 2. udgave
26 s, dansk text

Olika metoder, målning och impregnering, och medel för ytbehandling av träfönster presenteras.

Svensk Byggtjänst, 1978. Förebygg fukt och mögel i nya hus.
1 s, svensk text

Råd och anvisningar för hur man undviker fukt- och mögelskador i nya hus.

Sågverksindustrins kommitté för arbetsmiljöfrågor, 1978. Justerverkssjuka - råd och rekommendationer.
5 s, svensk text

Råd och rekommendationer för att eliminera faktorer som ger upphov till justerverkssjuka.

Tanalith-Ringen, 1978. Sikkerhedsinformation om "Tanalith" trykimprægneret træ.
Brochure, nov 1978
4 s, 2 fig, dansk text

Miljö- och arbetarskyddsaspekter vid impregnering med CCA-impregneringsmedel (Tanalith CCA) samt hantering och användning av CCA-impregnerat virke.

Tanalith-Ringen, 1978. Træbeskyttelsens skadevirkninger overfor planter i væksthuse.
Brochure, dec 1978
2 s, 2 fig, dansk text

Uddrag af "Træbeskyttelse" fra Produktivitetsudvalget for gartneri.

Träinformation, 1978. Ytbehandling av trä. Jämförande test av lasyrfärger.
6 s, svensk text

Häftet redovisar resultat från utförda provningar av lasyrfärger för utomhusmålning på träunderlag av gran och furu exponerade under två år för skilda slag av väderlek.

Vihavainen, Tuija, 1978. Regulations of wood preservatives in Finland.
IRG/WP Document 3124
5 s, engelsk text

Redogörelse för lagstiftning och andra regler i Finland beträffande registrering och användning av träskyddsmedel.

Vihavainen, Tuija, 1978. Kyllästetyn puun luokitusstandardi.

Standard för klassificering av impregnerat virke.

Rakennustaito 73:8
2 s, finsk text

Presntation av den nordiska träskyddsstandarden.

Vihavainen, Tuija, 1978. Puurakenteiden lahontorjunta.

Förebyggande skydd av träkonstruktioner mot röta.

Valtion teknillinen tutkimuskeskus, Puutavaralaboratorio, Tiedonanto 21
86 s, finsk text

Även publicerad av Rakentajain Kustannus Oy (61 s)

Handbok för byggnadskonstruktörer, byggare och för undervisning i skolor. Boken behandlar företrädesvis kemiskt träskydd; i mindre utsträckning det konstruktiva.

Visapää, A, Mansikkamäki, P, 1978. Determination of chromium, copper and arsenic in preserved wood by X-ray fluorescence. Part I
Paperi ja Puu
Engelsk text

En ny analysmetod för impregnerat trä presenteras.

Väisälä, Leena, 1978. Peruskorjaukset ja lattiasieni.

Grundreparationer och hussvampen.

Rakennustaito 73:8
2 s, finsk text

Populärartikel om hussvampen.

Wiik, Margareta, 1978. Kreosot och arsenik, vad ska man välja?
Arbetsmiljö 11
1 s, svensk text

Referat från Elfackets arbetsmiljökommittés symposium om kreosotimpregnering.

Wiik, Margareta, 1978. Televerket impregnerar i mönsteranläggning.
Arbetsmiljö 11
1 s, svensk text

Arbetsmiljön vid Televerkets impregneringsanläggning i Backa utanför Falun har under många år varit dålig. En upprustning har skett för att öka kapaciteten och för att förbättra förhållandena för de anställda. Av den svårt nedslitna anläggningen har det gjorts en mönsterarbetsplats utan motstycke på impregneringsområdet i Norden.

Öström-Lindh, Kristina, 1978. Så här gör du en terrassodling.
Allt i Hemmet 5
1 s, 5 fig, svensk text

Beskrivning av hur man med hjälp av tryckimpregnerat trä kan bygga en terrassodling.

ÖVRIGT

Bandkasetter

Träförädlingsjournalen, 1978. Träimpregnering. Diskussion den 21 juni 1978.

Bandet innehåller en diskussion om träimpregnering med några av Sveriges främsta experter på träskydd. Vidare diskuteras miljöskyddsfrågor i samband med träimpregnering med representanter från Arbetarskyddsstyrelsen och Naturvårdsverket.

Information

Aktuellt från Träskyddsinstitutet

Informationsblad från Svenska Träskyddsinstitutet. Innehåller allmän information om träskydd. Utkommer med fem nummer om året.

Treteknisk informasjon

Informationsskrift från Norsk Treteknisk Institutt, som innehåller dels information om verksamheten på NTI, dels allmän information om träteknik. Bl a finns i varje nummer ett avsnitt om träskydd.